

stroški dala napraviti železne vezi, izkopati kanale in je ukrenila še marsikaj, kar jo je veliko stalo, da bi rešila poslopje. Pozneje je nastal tudi potres, vsled katerega so se razpoke v zidovju še povečale.

Prišlo je tako daleč, da se je moralo l. 1904, torej lansko jesen, šolsko poslopje zapreti, ker ni bilo več varno v njem stanovati. Oblastnijam, naučenemu in notranjemu ministru in namestniku v Gradcu se je o tej stvari že sporočilo. Zidati se mora torej novo šolsko poslopje. V tem čisto nenavadnem slučaju bi morala vendar vlada vmes poseči, osobito če se bo pokazalo, kar se tudi gotovo pričakuje, da državni tehnik ni čisto brez krivde, da se je moralo šolsko poslopje, katero stoji na popolnoma neprilicnem prostoru, zapreti. Občina je pri tem čisto nedolžna in naj bi imela zdaj zopet toliko stroškov! Dovoljujem si torej postaviti sledeči nasvet: „Visoka zbornica naj blagovoli skleniti: „Od c. kr. vlade se zahteva, da pusti zadevo šolskega poslopja v Globokem pri Brežicah natanko preiskati ter podeli občini izdatno podporo, da si postavi novo šolsko poslopje.“ Usmilite so, gospoda moja, te uboge občine, katera bi se morala brez lastne krivde globoko zadolžiti, da more zopet postaviti novo šolsko poslopje.

Visoka vlada pa naj blagovoli uvaževati vse težnje, katere sem prednašal, da: 1.) podeli prebivalcem, ki so prizadeti na Spodnjem Štajerskem po vremenskih uimih, izdatno podporo; 2.) ukrene vse potrebno v smislu sklepa deželnega zbora štajerskega gledè plazov v haloških gorah; 3.) uravnava struge rek in potokov; 4.) prejkoprej ukrene vse potrebno, da reši vas Gregovce ob Sotli; 5.) dodeli občini Globoko za stavbo nove šole potrebno državno podporo. S tem končam. (Odobrovanje: Dobro! dobro!)

Rusko-japonska vojska.

Slednjič so se vendar odločili Japonci za prodiranje, ako je verjeti vestem, ki so došle te dni iz bojišča. Gotovo so sprevideli, da je to čakanje zanje neugodno. Kuropatkin namreč poroča, da so začeli Japonci na vzhodnem krilu z veliko močjo prodirati. Seveda so se temu navalu morale predne čete, ki so obstajale večinoma iz konjeniških čet, umakniti na zadaj stoječo armado. Zaradi tega ni verjeti japonskim in angleškim poročilom, da so bili Rusi poraženi. Nadalje tudi poročajo angleški viri, da je došla velika armada preko kitajskega ozemlja Rusom za hrbet. Če je to resnica, potem so Japonci na grdi način kršili mednarodno pravo in Kitajska, ki je to dopustila, je sokriva tega prestopka. V tem slučaju se bodo morali Rusi umakniti. Seveda vse vesti niso verjetne, zato sedaj ne moremo natanko presoditi položaja.

Državni zbor.

Volitev v odseke.

Začetkoma zdajšnjega zasedanja državnega zbora so izstopili iz „Slovanske zveze“ 3 rusinski poslanci, namreč: Barwinsky, Gladyczovski in Pihuljak; 2 Rusina sta še ostala člana „Slovanske zveze“, namreč: Dr. Dlužansky in Dr. Mandyčevsky. Vsled izstopa so prvi trije se odpovedali izvo-

skoraj ves čas pred svojo smrtjo porabili v to, da so tem pomagali reševati uradniške reči ter jim vrejevali v trajni spomin samostanski arhiv.

Bilo je toraj življenje rajnega očeta Jerneja Postružnik, kakor smo videli, delo in trpljenje po nasvetu našega G. J. Kr., ki pravi: „Delajte, dokler je dan, ker pride noč, ko ne more nihče več delati.“

Priporoča pa se vsem znancem in prijateljem v gorečo molitev! Bog jim daj večni mir in počitek in večna luč jim naj sveti!

litvam v nekatere odseke, v katere so voljeni namesto njih drugi člani „Slovanske zveze“ in sicer v nagodbeni odsek: Šuklje; v carinski odsek: Pogačnik; v naučni odsek: Spinčič; v socijalno politični odsek: Dr. Dulebič; v poljedelski odsek: Žičkar in v ustavni odsek: Dr. Hruban.

Nova železnična zveza Dunaja s Trstom.

Že par let sem se zida proga nove železnice, katera vtegne južni železnici precej škodovati. To progo zida avstrijska država na svoje stroške. Ta proga sega preko Goriškega, Gorenjskega in Koroškega. Stroški so bili proračunjeni na 178 milijonov kron. Toda že zdaj se je pokazalo, da bodo stroški mnogo večji. Železnični minister sam je priznal, da bodo znašali 267 milijonov kron, toraj za 89 milijonov kron več, kakor je stalo v proračunu. Vzrokov je več: velik del bohinjskega predora je bil že dovršen; a voda je vedno vdiral v njega in morali so začeti nov predor. Med stavbo se je morala povišati plača delavcem; morali so se oskrbeti novi stroji. Železnični minister Wittek je tolažil poslance v železničnem odseku, da se bodo vsled tega povišali čisti dohodki. Če se mož le ne bo zmotil.

Boj z Italijo.

Ob priliki posvetovanja radi dovolitve vojaških novincev za l. 1905 so nekateri jugoslovanski poslanci opozarjali našo vlado na veliko nevarnost, katera nam preti od laškega kraljestva. S popolno gotovostjo se je izrekla beseda, da se vojski z Italijo ne moremo izogniti. Italija hoče dobiti v svojo last vse avstrijske primorske pokrajine in Južni Tirol; to so Lah izrekli že mnogo — mnogokrat. Avstrijska vlada pa vedno poriva v Primorje laške prebivalce ter zanemarja v eno mer tamošnje Slovence in Hrvate. Poslanec Bianchini je razan tega dokazoval, da so vse avstrijske ladje silno slabe in da mi na vsaki način bitko na morju zgubimo, če se zdaj začne vojsko z Laškimi. Ali se bo avstrijska vlada kaj ozirala na te opravičene pritožbe, je pač drugo vprašanje. Do zdaj je skoraj vedno storila to, kar so zahtevali naši Italijani. Proti naboru vojaških novincev so glasovali socijalni demokrati, Italijani in Vsenemci.

Nova obrtna postava.

Vlada je predložila novo obrtno postavo, s katero pa niso zadovoljeni trgovci. Razgovor o tej zadevi se je začel dne 24. februarja.

Proračunski odsek je začel svoje delo.

Poslanec Robič dobi vselej poročilo o dnuhanu (tobaku). Letos je proračunjen čisti dobiček, ki ga bo imela država od tobaka, na 140 milijonov kron. Zemljiški davek bi nesel, ako bi se vsako leto ne odpisovalo radi raznih vremenskih uim po 10 do 12 milijonov kron, 70 milijonov kron. Iz tega je razvidno, da dobiva država od tobaka vsaj še enkrat toliko, kakor od zemljiškega davka.

Vinorejski odsek

izdeluje novo postavbo zoper pačenje vina. Vinski trgovci bodo morali dokazati, od kod imajo svoje blago. V tej zadevi se godijo sedaj mnoge sleparije na škodo vinorejcem. Prodaja se pod naslovom: „vina iz slavno znanih vinogradov“ vino, ki ni nikdar v tistem kraju rastle. Socijalni politični odsek izdeluje postavbo za zavarovanje zasebnih uradnikov; a nastale so mnogotere težave, da delo ne napreduje. Poročevalec je Čeh dr. Fort.

Dopisi.

Št. Ilj pri Velenju. (Smrt.) V petek, dne 17. svečana smo pokopali blago ženo, gospo Lizo Kotnik, mater g. dr. Kotnika, sodn. tajnika v Celju, in Cilike Trobejeve, nadučiteljeve soproge. Rajnika je bila znana kot vzorna, pridna, postrežljiva in radodarna ženka; čislali so jo povsod, kjer so jo poznali; posebno je bila priljubljena pri ljudeh v Šaleški dolini. V zadnji dobi po smrti velezaslužnega župnika in deželnega poslanca dr. Lipolda, kateremu je ves čas zvesto in skrbno vodila

gospodarstvo, ni bilo v Šaleški dolini ženitovanja, cerkvenih svečanostij ali večjih veselice, kjer bi ne bilo dobre Lize, ki je povsod preskrbela najboljšo kuhinjo za goste. Še pri zadnjem birmovanju prevzv. ekscelece kneza in škofa v Šaleški dolini, je morala dan za dnevom od župnije do župnije, da je pomagala pogostiti visoke goste; kjer je bila ona v kuhinji, se je poznalo takoj. Pomagala je pa tudi povsod rada, kamor so jo le klicali; celo vžaljena je bila, če je niso vabili na pomoč.

Marljivo delavko in veselo družabnico so naravnost ljubili kmetje, kmetice, tržani in tržanke; saj ji pa po celi dolini niso drugače rekli kot „naša oltika“ ali teta.

Med dolgotrajno boleznijo, med katero je ležala pri svoji hčerki v Št. Ilju, so pokazale zlasti prijateljice, kako cenijo svojo blago družabnico; dan za dnevom so jo prihajale tolažiti, da se ji bo kmalo zboljšalo. Toda tega dneva ni čakala. Previdena s sv. zakramenti je mirno zaspala dne 16. febr. ob pol 7 uri zjutraj.

Pogreb je bil naravnost veličasten, kakoršen se ne vrši navadnim kmeticam ali tržankam. Prišlo je sorodnikov in znancev iz Celja, Frankolovega, Maribora, Slovenjgradca, Polzele in Šoštanja; Velenjčanke so prišle skoro vse, da počaste še zadnjič svojo prijateljico; posebno je veselilo človeka, ko je videl, da se je zbralo toliko domačega ljudstva iz Št. Ilja; cerkev je bila natlačeno polna.

Po domači navadi se poslovi v imenu rajnke, predno so jo dali v rakev, šentiljski župan, kmet Koren, ki je znan kot dober kmetski govornik. Njegove besede so šle do srca vsem navzočim.

Sprevod so vodili č. g. duh. svet. Smerečnik, č. g. župnik Cizej in č. g. Fr. Šaloven.

Po sv. maši in cerkvenih obredih se je pomikala dolga vrsta žalajočih proti pokopališču. Ob gomili je govoril č. g. duh. svet. Smerečnik in zlasti povdarjal, kako blaga žena je bila rajnika, katere ne bodo pogrešali samo ubogi ljudje, temveč tudi v prvi vrsti g. duhovniki; radi tega je treba, da ohranijo vsi pokojnico v blagem spominu, molijo za njeno dušo in za duše vseh umrlih sorodnikov iz Kotnikove, Trobejeve in Vrstovšekove hiše. Gruda za grudo je padala na rakev, izročili smo rajnko materi zemlji; tužno glaseči se glasovi šentiljskih kmetskih pevcev, ki so peli nagrobno, in glasno zvonjenje domačih zvonov ganili so vse navzoče, ki so se počasno podali vsak na svoj dom, spomnivši se marsikaterega dogodka iz rajnikinega življenja. Šaleščan.

Hošnica pri Slov. Bistrici. (Občinske volitve.) Pri nas smo imeli volitev občinskega odbora pred 14 dnevi. Dosedaj miroljubna in popolnoma narodna občina doživela je letos prvič boj z nasprotstvom. Cele mesece se je agitiralo proti staremu odboru. Tukaj ima prve zasluge Golečanov Pavel. Ta je letal od volilca do volilca, kupoval prešiče in telice, kakor mu je sodilo, pri tem pa namigaval, kdo da se naj voli. Drugi je Lipavc, še le pred dvema letoma se k nam naselivši kmet. Dobil je takšno skomino po županskem stolu, da je obiskaval volilce po noči in po dnevu in jih z različnimi obljubami vabil na svojo stran. Kakšno stranko sta ta dva zastopala, nam ni jasno, ker prvi je pristaš „Štajerca“, drugi pa neprijatelj cerkve. Kjer sta dva, pridruži se rad še tretji, in to je bil Golečan. Skrajna nismo niti verjeli, da bi ta, nekdanj tako naroden mož, se sedaj bratil s temi ljudmi. Pa žalibog, zgodilo se je! V nadi gotove zmage so agitirali do zadnjega trenutka. Pridejo na volišče in pripeljejo seboj: iz Laporja edinega Štajercijanca Tišlerja, iz Križnega vrha Golca, Blažna, Lipa, Skerbiša, iz Dolgega vrha Ceka, iz Vrhol Kobala, in na zadnje je še z njimi držal Goznik iz Hošnice. Ko tukaj zagledajo velikansko število krščansko-narodnih volilcev, pade jim pogum, da nekateri takoj odidejo. Ostali se vdeležijo volitve v tretjem razredu. Toda ko vidijo svoj velikanski propad, začno se jim tresti hlače, tla so jim prevroča, in predenj začne voliti